

UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN

Universitätsbibliothek Paderborn

**De Ab||roganda Missa || Privata Marti-||ni Lvtheri ||
Senten-||tia**

Luther, Martin

Wittembergae, 1522

VD16 L 3619

Tertio.

urn:nbn:de:hbz:466:1-33296

TERTIO.

Verba sic sonant, Accipit panem, gratias agens, fregit, deditque discipulis suis. Obsecro, quid est frangere? quid est dare discipulis? Cur non potius more legis sic dixit? Et accepit panem & leuauit coram domino, ut intelligeretur, non hominibus sed deo dedisse, id est, sacrificasse? Nunquid hic latuæ & lupæ a deo nihil habent uel grāmaticæ uel cōmunis sensus, ut audeant dicere, dare discipulis id esse, quod offerre deo? Vbi est ergo sacrificium? an in eo quod accepit panem? at accipere, non est offerre, sed ad se potius capere & in suum ius & usum sibi uendicare, nisi iterum non sumus Grāmatici. Cum enim esset facturus & daturus discipulis, necesse erat, ut in manus acciperet, neque enim ore aut auribus, aut pedibus frangeret & daret. At gratias egit & benedixit, Ergo gratias agere & benedicere est sacrificare? Tunc & quinque panes ordeaceos & duos pisces, dicemus ab eo sacrificatos, quādo Iohan. vi. eos multiplicaturus accepit & gratias egit & dedit discipulis, discipuli autem turbis, ubi eundem ritum seruauit, nisi quod non dixit, Hoc est corpus meum, id est, non mutauit panem in corpus suum uerbo uirtutis suæ. Quin gratias agere & benedicere, est testari, sese accipere uel accepisse a deo non autem offerre deo. Oblaturus potius orat, ut acceptum sit quod offert. Gratias autem agens non orat ut acceptum sit, sed gaudet accepisse. ut uideas, omnes apices horum uerborū pugnare, ne Eucharistia sit sacrificium deo exhibitum, sed beneficium hominibus donatum, quod accipiant & gratias agant, non quod commendent & acceptari orent.

Hic uero uide, ut missarum uniuersarum ritus hodiernus cū Euangelio faciat. Omnes tres Euangelistæ una diligentia, similiter & Paulus, memorant panem esse a Christo fractum & datum discipulis, tacent uero an & ipse comederit & biberit cum eis. Quid. n. est frangere, nisi in multa partiri? Quid dare discipulis, nisi partitum aliis distribuere? Si ergo missa institutū & exemplum Christi referre debet, necesse est, ut nulla unquam fiat, nisi Eucharistia frangatur & multis distribuatur per sacerdotem. Si autē aliqua aliter perficitur, non est Christiana missa

Dare deo, sacrificare est, dare discipulis non item.

Multis distribuendū uix esse.

nec cum instituto Christi ulla ex parte conuenit. Quid hic dicitis priuati imo & publici missarii? Nonne hic solus locus merito omnes absterere deberet, ne ullam missam ullus unquam celebraret? Nonne hic euidentissime sequitur, Exemplum Christi referre & institutum eius sequi nullos, nisi eos, qui uel infirmis uel publice accedentibus ministrant eucharistiam, ipsi non accipientes? Hi enim proxime omnium hanc cenam Christi representant, quia accipiunt, gratias agunt, frangunt & dant aliis, ipsi ministri coram, sicut Christus factus minister non sibi accipit, sed aliis ministrat. Hi uero qui celebrant, quid faciunt? simulant hanc fractionem, dum in tres partes hostiam partiuntur, & una uiuentibus, unam defunctis, unam beatis deputant. Scilicet egregii distributores, qui beatis adhuc necessariam fidem & promissionem faciunt. Sed quid aliud nugarentur, postquam usum fractionis aboluerunt? Deinde nullis distribuunt, sed sibi solis uniuersas partes sumunt, aliis auferunt. Confer nunc istos Antichristos cum Christo. Ille frangit & partitur in multos, & partitum distribuit. Isti contra per omnia nullis frangunt & sibi solis sumunt, nisi quod simulant quandam fractionem. Et ubi manet uerbum Christi, Hoc facite? cur illi faciunt aliud & contrarium? Tutissime omnium igitur facit, qui a Missa in totum, ut nunc fiunt, tam priuata quam publica abstinet, quia neutra Christi exemplum & institutum amplius refert. Sed ubi consecrauerit aliisque distribuerit, tum & ipse ab alio accipiat. Sic etiam & aliorum sacramentorum nullus sibi ipsi aliquid dare debet, sed ab aliis accipere & aliis dare. Sunt haec obscura & dubia? An determinationem almae facultatis Parrhisiensis hic expectabimus? quae ructuet & dicat, Haec propositio est contra almas facultates & contumeliosa magistris nostralibus? At uerba Euangelii stant clara & solida, Fregit & dedit discipulis. Hoc facite. Non dicit, Et seruauit & sumpsit sibi ipsi, Hoc facite. Vides ergo, si usus instituti dominici permanisset, nunquam sacrificium ex eucharistia factum fuisset. Sicut nemo hoc sacrificium uocat, quod minister Ecclesiae infirmis & petentibus Eucharistiam ministrat. At ubi ceptum est, frangere & distribuere, mutari in id, quod est,

sibi soli seruare & sumere. Deinde ministrū, sacerdotem censeri, ibi inuentū est sacrificiū, scilicet ut haberet quod ageret ille sacerdos, ne ociosus staret corā altari. Quod si omnino sibi ipsi sumere extra exemplū Christi uolet, saltem hoc curet, ne solus sumat, sed frangat simul & det aliis, ne nihil exempli sequi, sed omnia cōtra exemplū Christi agere inueniatur. Fidelia sūnt uerba & satis tutā facere conscientiā potentia, si credas & sequaris, contempto totius mundi usu contrario.

Q V A R T O.

Qui sacrificat, dat deo, In Missa nos accipimus a deo.

Et dixit, Accipite, scilicet non solum exemplo & facto ostendit, non sacrificiū deo exhibitum, sed donum hominibus datum, Eucharistiam esse, sed & uerbo confirmat, iubens ut accipiant. Cur non sic ait, Offerite uel sacrificate? An papistas iterū ignorantia grāmaticæ impedit, ne sciant, quid significet, Accipere? Neq; enim accipere hic sonat, ut tollant manibus, ceu alienam bonum alteri exhibitari seu oblatari, sed ut sibi ipsis uendicent & in suū comodū uerrant, tanquā donū ac iā rem propriam. Possessores enim facit doni, cum dicit, Accipite, nempe illud quod dedit & fregit. Nihil ergo offerri deo permittit hoc uerbum accipiendi, sed probat a deo uenire, hominibus accipientibus donum. Quid potest contra tam clara uerba opponi? Adhuc Sodoma illa & Gomorra nos accusant, quod nobis solis arrogemus intelligentiā scripturæ? Surgant, resistent, dent aliā, & cōfigant oculos tam aperti Euangelii. Nō. n. sufficit dicere. Hæc propositio est scādaloſa. Scimus & uolumus Christū esse scandalum Iudæis & signū cōtradictionis Israeli & lapidem offensionis Synagogæ Satanæ, & abominationē lupanaribus papisticis.

Q V I N T O.

Comedite, & bibite. Hoc est uniuersum opus, quod in Eucharistia facere iubemur. Ideo. n. frangit, dat, iubet accipere, ut comedamus & bibamus, & post hæc memoriā eius prædicemus. Sic & Apostolus, nullum aliud opus in eucharistia nouit nisi comedere & bibere, dū uerba Christi repetit dicens, Quotiescūq; ergo manducabitis panē hunc & calicē bibetis, mortē domini annūciabitis, donec ueniat. Nihil hic offerre, nihil operari, sed